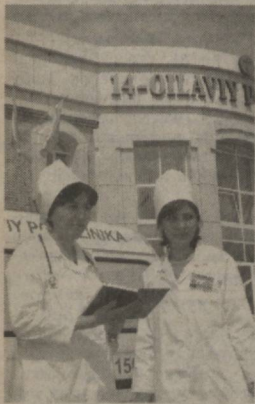

Келажак авлод иқболи йўлида

Каердаки осийшталик ҳукм сурса, бунёдкорлик авж олса, ўша ерда одамлар фаровонлиги, турмуш тарзи юксалади. Ҳар қандай мамлакатнинг иқтисодий тараққиёти, энг аввало, кишилар ҳаётининг осийшталлиги билан боғлиқ. Тинч-тотувлик, меҳр-муҳаббат, оқибат тушунчаларига дарз кетмаган юрда халқнинг келажакка нисбатан ишончи тобора чуқур илдиз отиб боради. Кейинги пайтларда мамлакатимизда содир бўлаётган ўзгаришлар ва барча жабҳа-

лик тимсолида ҳам кўришимиз мумкин. Мустақиллик, Наврўз байрами ёки бошқа умуммиллий айёмларимиз арафасида дейишимиз, юрт микёсида жуда кўплаб замонавий иншоотлар қурилиб, фойдаланишга топширилиши анъанавий тус олган. Тўғриси, бу бунёдкорликлар ўз-ўзидан, осонликча амалга ошмайди. Уларнинг ҳар қайсисидан озолаб, минглаб кишилар меҳнати мужассам. Уларнинг ҳар қайсисидан ўз халқи фаровонлиги учун жон куйдираётган ҳукуматимиз раҳбариятининг халқларвар сийсати ва эзгу саяё-харакатини кўришимиз мумкин. Энг муҳими, инсонлар турмуш тарзини янада яхшилашга қаратилган одил сийсат ҳукми сурётганини англамоғимиз кўрин эмас. Мустақиллик йилларида

нинг "Қоратош", "Чақар", "Чорсу", "Гулбозор", "Хадра" маҳаллаларида истиқомат қиладиган 30 минг нафарга яқин аҳолига хизмат кўрсатадиган мулқ замонавий, янги вақт алламоҳалда ўғлимнинг тоби қочганда олиб келган тоби. Дарҳол зарур муолажаларни қилишди. Мана, бугун

тахтимиз кўрқига кўрк қўшади, балки қанчалаб кишиларнинг замонавий тиббиёт хизматидан фойдаланиш имконига эга бўлганини ҳам кўрсатади. Мазкур оилавий поликлиника дунё талабларига тўла мос келиши, бугунги куннинг сўнгги русумидаги ҳам бир кўрсатиб кетаётиқ, деб келди, - дейди "Қоратош" маҳалласида яшовчи Гулжаё Фафурова.

Оилавий поликлиниканинг худди шу ерда қурилиши айни муддао бўлди, - дейди "Чақар" маҳалласидан Бехзод Шукуров. - Чунки аҳолининг зичлиги, кишиларнинг нечоғли тиббиётга муҳтожлиги, кексалар ва хотин-қизлар, шу ҳудудда яшовчи болалар сони, ҳуллас, кишиларнинг талаб-эҳтиёжлари ҳам тўлиқ инobatга олинган. - Очиги, бундай кўркам ва шинам масканда ишлашнинг ўзи катта бахт, - дейди Самарқанд дарвоза маҳалла фуқаролар йиғини раиси Зикрилла ака Самужонов. (Давоми 2-бетда)

Куннинг муҳим воқеалари

- 4 апрел куни мамлакатимиз Президентини Ислам Каримов пойтахтимиздаги бунёдкорлик ишлари билан танишди.
- Россия Федерацияси Савдо-саноат палатаси катта вице-президенти Борис Пастухов раҳбарлигидаги ишбилармон доира вакилларидан иборат делегациянинг юртидаги таърифи доирасида пойтахтимизда икки мамлакат тадбиркорларининг ҳамкорлигини ривожлантиришга қаратилган учрашувлари бўлиб ўтди.
- Ўзбекистон Қишлоқ ва сув ҳўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази, Кургоқчил минтақаларда қишлоқ ҳўжалик илмий тадқиқотлари халқроқ маркази /ИКАРДА/нинг Марказий Осиё ва Кавказorti мамлакатлари учун минтақавий ваколатхонаси ҳамкорлигида ташкил этилган анжуман ўз ишини давом эттирди.
- Пойтахтимизда оналар саломатлигини асраш борасида амалга оширилган дастурлар ижросига бағишланган минтақавий анжуман бўлиб ўтди.
- Ўзбекистон Давлат болалар кутубхонасида "Театр - ҳаёт кўзгуси" мавзусида ижодий кеча бўлиб ўтди.
- "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Наманган вилоят кенгаши ҳамда маданият ва спорт ишлари бошқармаси ташаббуси билан Машраб номидаги маданият ва истироҳат боғида "Ёшлар баҳори сайли" ёшлар фестивали бўлиб ўтди.
- Пойтахтимиздаги "Интерконтинентал" меҳмонхонасида "Металлургия, Кимё, Энергетика, Industrial Expo Uzbekistan-2006" халқроқ кўргазмаси очилди.
- Сирдарё вилоятининг Сардоба туманидаги Гумбаз, Робот, Зомин, Манас, Улуғбек, Зоминлик маҳаллаларида янги стадионлар фойдаланишга топширилди.
- Наманган вилоятининг Учкўрғон туманида "Егмайтамақсаноат" уюшмаси, республика Савдо-саноат палатаси, ЮНИДО маркази томонидан ўтказилган семинар чигитни қайта ишлаш самарадорлигини ошириш ва 8-мой ишлаб чиқарувчи корхоналарда замонавий технологияларнинг жорий этиш масалаларига бағишланди.
- Тошкентда Давлат ёғин назоратининг энг яхши хизматчиси республика кўрқ-танлови ўтказилди.

Оқсаройда қабул

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов 6 апрел куни Оқсаройда Жаҳон банкининг Европа ва Марказий Осиё бўйича минтақавий вице-президенти Шигео Катсуни қабул қилди. - Сизнинг Марказий Осиё мамлакатлари, жумладан, Ўзбекистонга қизиқишингиз бизни ҳамкорликда янги лойиҳалар учун руҳлантиради, - деди Ислам Каримов учрашувда. Ўзбекистон билан Жаҳон банки ўртасидаги алоқаларга 1993 йилда асос солинган. Ушбу халқроқ молия институти билан мамлакатимиз савдо сийсати, корхоналарни замонавийлаштириш, молия, шунингдек, қишлоқ ҳўжалиги ва энергетика соҳаларида амалга оширилаётган ишлорларни қўллаб-қувватлаш борасида ҳамкорлик қилиб келинмоқда. Айни пайтгача Жаҳон банки томонидан юртимизда амалга оширилаётган лойиҳалар учун 600 миллион АҚШ долларидан зиёд кредит ажратилган. Учрашувда Ўзбекистон билан Жаҳон банки ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларининг бугунги аҳволи ва истиқболига оид масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Бир далада ҳам мева, ҳам сабзавот

Бугун Булунгур туманида бўлиб, далаларни, боғ-роғларни кезган кишининг баҳри дили очилиб, кўнгли тоғдек кўтарилиши аниқ. Негаки, мевазорлар, беповид далаларнинг файзу таровати ўзгача. Боғлардаги гузаллик фақатгина баҳор фаслининг жозибаси эмас, балки деҳқон меҳр-муҳаббати шу гузалликда мужассам эканлигини бир қарашдаёқ сезиб олиш кўрин эмас. Атиги бир йил бурун бири ёввойи дарахтлардек тарвақайлаб кетган, бошқаси қуриб қолган ёки қаровсизлик туфайли ўсмай қолган мевазорлар, эгат ораларини ўт боған, тўқайни эслатувчи тоқзорларда бугун бошқача манзара ҳукмрон. Мевазли дарахтларга чиройли шакл берилган, тоқзорларнинг қатор оралари оби-тобида чопиқ қилинган. Ёш-яланг, аёлу эркак бугун далада турли юмуш билан куймаланиб юрганини учратасиз. Ҳа, Юртбошимизнинг мева-сабзавотчилик ва узумчиликни ривожлантириш тўғрисидаги Фармонида сўнг ернинг ўз эгасини топганлиги бошқа жойлардаги каби булунгурлик боғбону соҳибкорларнинг кўнглини тоғдек кўтариб, уларни астойдил меҳнат қилишга ундади. Дарҳақиқат, бу йил тумандаги 12 та ширкат ҳўжалиги тугатилиб, галла ва сабзавотчилик бўйича 8026 гектар, боғ ва узумчилик бўйича 3519 гектар, чорвачилик учун 352 гектар, терақчилиқ ва бошқа соҳаларга 138 гектар, жами 12034 гектар ер тендер асосида бўлиб берилди. Тендерда жами 7599 нафар талабгор қатнашди, шундан 2100 нафари голиб, деб топилди. Ҳар бир лойиҳа бўйича ўртача 3,6 нафар киши иштирок этди. Шунини алоҳида қайд қилиш керакки, туманда Республика кўчмас мулк биржаси орқали турли йиллар давомида хусусий мулк сифатида 605 та лойиҳа бўйича 1217 гектар боғ ва тоқзорлар сотилган. Энг қувончлиси, ерга, боққа, токка эга бўлган деҳқонлар астойдил меҳнат қилишмоқда. Ердан самарали ва унумли фойдаланиш борасида бугун булунгурлик мулкдорларни ибрат қилиб кўрсатса арзийдиган томонлари кўп. Шундайлардан бири "Тошўлат" фермер ҳўжалиги раиси Тошўлат Дурбоёвдир. - 1996 йилда фермерлигини бошлаб, 3 гектар боғ, 3 гектар очиқ ерга эга бўлганим, - дейди у. - Фермерликдан асло кам бўлганим йўқ. Рўзгордаги қўт-барақа, фарзандларимнинг олий ўқув юрталарида ўқиб камол топишлари, ҳуллас, фаровонлик ва тўқин-сочилик манбасини фермерликда кўрдим. Ўтган йили Юртбошимиз томонидан "Шўҳрат" медал билан тақдирланганим эса кўчимга куч, қувватимга қувват қўшди. Айни пайтда 3 гектар очиқ майдонга ҳам

турли мевали дарахтлар экиб, боғзорни 6 гектарга етказдим. Шунингдек, тендерда қатнашиб, яна 10 гектар очиқ майдонга эга бўлдим. Ердан самарали фойдаланиш мақсадида мевали дарахтлар орасига помидор ва бошқа сабзавот экинлари экишга киришдим. - Боғ қатор ораларига, айниқса, янги экилган қўчат ораларига картошка ва сабзавот экинларини экиш натижасида, биринчидан, ерга кўп ишлов берилди. Бу боғдаги мевазорларга фойдали. Иккинчидан, ундан олинган ҳосил туфайли даромадга даромад қўшилиди. Учинчидан, бозорларимизда бундай махсуслотлар кўпайиб, арзончилик бўлади, - дейди "Толибжон" фермер ҳўжалиги раиси Маҳмуд ака Ҳамзаев. - Негаки, шунча йил деҳқончиликда ишлаб, қиш ойларида бир килограмм картошканинг 600 сўмга қиққанини кўриб, одамлар оғриниб сотиб олмаётганлигининг гувоҳи бўлиб, деҳқон сифатида хижолат чекдим, ҳатто диллим ранжиди. Бундан ўзинча ҳулоса қилдим. Демак, одамларнинг эҳтиёжи учун кўпроқ зарур бўладиган бу хил махсуслотларни янада кўпайтиришимиз зарур экан. Шу ҳақда собиқ А.Навоий номи ширкат ҳўжалиги худудидидаги фермерларга айтганим. Ана шу фермерлар ҳозиргача 60 гектар боғ орасига сабзавот, 15 гектар боғ орасига эртаки картошка экилаётти. - Деҳқон роса меҳр билан ишлайдиган замон келди, - дея сўхбатга қўшилиди фермер ҳўжаликлари уюшмаси туман вакилиги директори Анорбой Самадов. - Чунки ер ҳам, ундан олинган даромад ҳам деҳқоннинг ўзиники. Юртбошимизнинг маъзур соҳага оид Фармон ва қарорлари фермерларга эркинлик берди. Шундай бир пайтда фақат боғ ва тоқининг ҳосилини кўтиб яшаш, "олма пиш, озимга туш", қабилида иш тутуш ернинг умрини бекорга ўтказиш билан баробар. Шу боис, тумандаги барча фермерларимиз айни дамда боғ ва ток қатор ораларига турли хил сабзавот экинлари, картошка экишга жадал қилишди. Айниқса, тумандаги "Серқўёш", "Шамси Тўйчиев", "Севаара", "Абдурахмон доктор", "Абдумўмин ота", "Урол бобо" каби фермер ҳўжаликларида бу ишга қизғин киришилди. Яратувчилик ишида меҳнат қилаётган боғбону соҳибкорларимиз учун барча шарт-шароитлар яратилаётти. Улар техника, ёқилги, қимийвий доридан ҳам асло қийналмишайди. Бу борада инфратузилма тизими яратилган. Ҳуллас, булунгурлик боғбонларнинг шашти баланд. Улар бу йил узум ҳам, мева-сабзавот ҳам мўл бўлади, дейишмоқда. Мамадрий ЗИДИНОВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

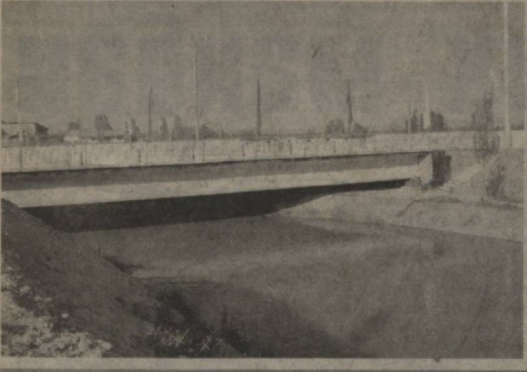
Ташаббус

"Экишни 15 кунда тугатамиз"

Баҳорнинг эрта келиши сирдарёликларни шошириб қўймади. Негаки, вилоят деҳқону фермерлари экин экиш мавсумига пухта тайёргарлик кўрган эдилар-да. Кўпгина майдонларнинг шўри ювилди, яқоб суви берилди, маъжуд техника механизмлар мавсумга шай қилиб қўйилди. - Бу йил вилоятда 115 минг гектар майдонда чигит экилади, - дейди вилоят хоқимлигининг қишлоқ ҳўжалиги масалалари бўйича қотибият мудирини Суноб Усарова, - кучи кеча вилоятда экин-тикин ишлари ялпи киришилди. Вилоят пахтакорлари чигит экиш мавсумини 15 иш кунда тугатишга аҳд қилишган. Жараён

Чунки об-ҳаво ҳам деҳқонга ён босаяпти. Ҳар кун 7 минг гектар майдонга барақа уруги қадалмоқда. Шу кунгача 21 минг гектар майдонга чигит экиб бўлинди. Шуниси диққатга сазоварки, ёқилги-мойлаш материаллари, уруглик чигит пайкал бошига олиб бориб берилаётти. Мавсумга жалб қилинган механизаторларнинг ҳар бирига 70 минг сўмдан, чигит экувачиларга (саякчилар) 50 минг сўмдан ишчиларга эса 20 минг сўмдан пул берилди. Чигит экиш билан биргаликда ҳар гектар ерга 150 килограммдан минерал ўғитлар солинмоқда. Бу эса чигитни вақтида ундириб олиш имконини бераётти. Жорий йил вилоят пахта майдонларига асосан Ан-Боввўт-2, С-4727, С-6524 навлари экилаётти. Шомурод ХОЛМУРОДОВ

лардаги ўсиш суръатлари, жалб қилинаётган инвестиция ва сармоялар нафақат шаҳарларимиз, балки туман ва қишлоқлар кўёфасининг ҳам ўзгариб, кўркамлашиб бораётгани иқтисодий салоҳиятимиз етуқлигидан далолат беради. Ҳамма қилинаётган ишлар инсон манфаати, унинг бахтли-саодатли яшашига қаратилганлигини юртимизда амалга оширилган ободончи-

Йигит омон бўлса...

КОРХОНА, ТАШКИЛОТ, ШИРКАТ ВА ФЕРМЕР ҲўЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Россия Федерацияси "ГАЗ" марказининг ЎЗБЕКИСТОНДАГИ РАСМИЙ ЭКСКЛЮЗИВ ДИСТРИБЬЮТЕРИ - AUTODOM plus компанияси

50 хилдан зиёд автотранспорт, жумладан, автомобиллар, 1,5-4,5 тонна юк кўтарадиган машиналар, 3-7 ўриндиқли, 0,8 тонна юк кўтарадиган фургонлар, 6-15 ўриндиқли микроавтобусларни сотади.

ГАЗ-31105

ГАЗ-330232-Фермер" автомашинаси, 6 ўринди, 1,5 тонна юк ҳам кўтаради.

4900 литр сийғимли ёнилги ташиш машинаси

4200 литр сийғимли сут ташиш машинаси

Ҳақ тўлаш - истиқболли усул!

КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГГА ҲАМ ОЛИШ МУМКИН!

Махсуслотлар сертификатланган

15 ўринди микроавтобус

Буюртмага кўра "Тез ёрдам" машиналари, нон, озиқ-овқат, саноат моллари, газ баллонлари, чикинди ташиш махсус машиналари, автоустахоналар, тезда етказиб берилади.

Газ баллонлари ташиш машинаси

700015, Тошкент, Шаҳрисабз кўчаси, 16А-уй. Тел./факс: (99871) 132-12-01, 132-10-35, 132-03-62. Тезкор мулоқот линияси телефонлари: 126-25-42, 126-12-94. E-mail: info@auto.uz web-site: www.auto.uz

Кутилмаган ҳодиса

3

Спорт, спорт, спорт

4

"Текширувчилар"

Чори фермер бўлиб ишлади. Тўнни кийиб, "Нексия"ни миниб туман марказига жўнади. Йўлда Қодирли турибди. У ҳеч қерда ишламайди. Бошида қора кепка. Костюм-шим гоят пўрим. Бўйида бўйинбоғ. Кўзида кўзойнак. Қишлоқдоши кўл кўтарди. "Туманга обкет!" деди. Миндириб олди.

Чори шаҳар ичидаги дўкон ёнида тўхтади: "Иккита ароқ олиб кўй. Уйга меҳмон келса, излаб қолмайман".
- Мен ҳозир. - Чори дўконга кирди.
- "Денов" ароғи борми?
- Бор.
- Иккита беринг!
- Марҳамат.
Шу пайт дўкон эшиги ичкаридан ёпилди. Сотувчи хаяжонда. Ердамчиси шивирлади.
- Келди! Ҳаммасини йиғиштири! Орқа эшикдан чиқиб кетамиз.
- Қайсида келибди? Билдингми?
- Ха-ха! Ё солиқдан, ё прокуратурадан! Давай, тез бўл кетдик! Ука, сиз ҳам орқа эшикдан чиқасиз!
- Нега? - сўради Чори.
- Қурмаясизми? Ана, "Нексия"да! Текширувчилар! - сотувчининг юзи доқдайд оқариб кетган эди. Чори ойнадан қаради. Узининг машинаси. Ичида Қодирли ўтирибди. Қўлида сигарет, ойнани очиб тутаяпти.
- У "Нексия"да мен келдим, - деди Чори.
- А-а? Сизми? Машинадаги-чи?
- У бездельник, бир қишлоқдошим.
- А-а? Э-э?! - сотувчи гоҳ безовталанар, гоҳ гандирақларди.

Докторнинг гапи

Эшмирза шифохонага тушди. Дўсти кўргани келди. Тугунида ярим кило тандир гўшт, помидор, бодрий, қўзғатлар ва иккита ароқ.
- Э-э, дўстим Бобомурод, менга ароқ ичиш мумкин эмас, - деди Эшмирза стол устига қараб, ютиниб.
- Бўлмаса, гўштдан ол, қўзғатлардан ерсан, - деди Бобомурод. Лекин Эшмирзанинг икки кўзи икки ароқда. Шу пайт врач кириб келди.
- Хўш, Эшмирзаёв, юрак нима депяпти, юрак?
- Ун грам олсангиз бўлади, - депяпти врачнинг ҳазилнамо саволига ҳазилнома жавоб қайтарди Эшмирза. Врачнинг кўзи тандир гўштига ароққа тушди. Эшмирзани текширди, юрагини, хон босимини. Кейин охишта деди:
- Гўшт мутлақо мумкин эмас. Бор-йўғи 50 грамм ичсангиз бўлади. Ортиғи жуда зарарли!
Бобомурод шу гапни кутиб турган экан. Учта пиёлага ароқ куйди. Иккитага дадил, Эшмирзага 50 грамм. Сўз айтилди. Эшмирзага соғлиқ тилашди. Ичдилар. Гурунғ қизиди. Яна куйилди. Сўхбат авжланди. Иккинчи шиша ҳам очилди. Бошлар қизиди. Истақ билдирувлар кўтаринки бўлди. Эшмирза жонини ўйлади:
- Бобомурод, менга куйма! Дўхтир 50 грамм бўлади, деганди. Уларнинг олинлар. Дўхтир тўғри айтди. 50 граммдан ортиғи соғлимимга ёмон...
Доктор Эшмирзага қараб салмокчиди:
- 50 граммдан ортиғи зарар, деб ўша доктор бекорларни айтибди. Мен ҳозир... юрагингни текширдим. Юрагингиз қанча тортса инаверинг. Бу ерда мен доктор, мендан бошқа докторнинг гапига қўлоқ солманг.
Эшмирза бу воқеани ҳамон кулиб эслаб юради.
Менгюр ОЛМУРОДОВ

Бир муштининг баҳоси
Нормат бойвачча каттагина хусусий ошхона, иккита машинанинг эгаси. Қўлига кетмон ушламаган бойвачча бир юмалаб фермер ҳам бўлиб олди. Хуллас, иши беш.

Аммо Норматнинг зикналиги бор. Ошхонада табиий газдан яширинча фойдаланади. "Қоронги тушган маҳал резина шлангга газ қувурига уланган", деб йиғитларга тайинлаган. Бир бурчакка эса хўжақўрсинга уч-тўрт қол кўмир, ўпини қалаштириб қўйган.

Гапнинг қисқаси, Норматнинг шумлиқни газ идорасида назоратчи бўлиб ишловчи Абдуқаҳор ака сезиб қолди. Унга бундай қилиш қонуна зидлигини айтиши билан тушунтироқчи бўлди.

Аммо Нормат отга минса отасини ҳам танимайдиганлар тоифасидан. Аллақандай "гази бир амаки"нинг унга ақл ўргатмоқчи бўлгани хахлини чиқарди. "Тартиб-партибини билмайман. Бу ер - меники. Кўнглим туслаган ишни қиламан", деди. Абдуқаҳор ака яна тушунтироқчи бўлган эди "Йўлингдан қолма", деди Нормат сенсираб. Угли тенги йиғитнинг ўзига нисбатан қилган қўлоқ нуомаласини кўриб Абдуқаҳор гази ҳам бўш келмади. "Жаримага тортаман", дегани оғиз жуфтлаган ҳам эдики, юзига тушган муштан гандирақлаб кетди. Норматнинг иккинчи муштан сўнг бурни қонади, қийими абгор бўлди.

Абдуқаҳор ака тўғри шифохонага борди. Шифокорлар қондага мувофиқ милицияга хабар беришди. Сўраб-суриштирув бошланди. Нормат бойвачча куна-қуйда жиширилган шардек гўздайиб юрарди, бир ҳафтада попути пасайиб қолди.

Айтишларинча, у Абдуқаҳор акадан қайта-қайта уэр сўраган. Бўзчининг моқисидек унинг уйига катнаб, "Давом йўқ", деб ёзиб беринг, дея ялиниб-ёлворган. Ошхонасига газ ҳисоблагич ўрнатганини айтиб, тавба-тазарру қилган.

Нихоят, Абдуқаҳор аканинг кўнгли юмолди. "Давом йўқ", деб ёзиб берадиган бўлди. Фақат бир шарт билан. "Етим-есирлар тарбияланаётган меҳрибонлик уйи ҳисобига 400 минг сўм пўл ўтказасан. Пўл ўтгани ҳақида ҳужжатни келтириб кўрсатасан. Ана шундан сўнг "давомадан кечаман", деди.

Эшитишимизга қараганда, Нормат бойвачча бошини қашлай-қашлай Абдуқаҳор аканинг шартини бажарибди. "Хар бир муштининг нархи 200 минг сўмга тушишини билганимда, минбаъд бундай қилмаган бўлардим", дермиш у ошналарига.

Истам ИБРОҲИМОВ

Маҳалламизга кўрк бўлиб қад ростлаган, барча жиҳозлар билан таъминланган милиция таянч пункти ҳамда маҳалламизнинг янги биноси бизнинг иш суръатини оширибгина қолмай, залворли масъулият ҳам юклайди.

Худудидаги яна бир ўзгариш - "Муравватекс" корхонасига ҳам тўхталмасак бўлмас. Негаки, худди шу корхонанинг ишга тушиши маҳалламиз аҳлининг иш билан банд бўлишларига ақсотди. Эндиликда ушбу трекотаж фабрикасида икки эзлик нафар, асосан ёшлардан иборат фу-

Маҳалламизга кўрк бўлиб қад ростлаган, барча жиҳозлар билан таъминланган милиция таянч пункти ҳамда маҳалламизнинг янги биноси бизнинг иш суръатини оширибгина қолмай, залворли масъулият ҳам юклайди.

Келажак авлод иқболи йўлида

"Маҳалла - камдан-кам мамлакатда мавжуд бўлган ноёб идора", дедилар Президентимиз бу ерга таширларини чоғида. Дарҳақиқат шундай. Оила жаҳиятининг кичик бўғини, деймиш. Демак, оиладаги ҳар қандай ҳолат жамиятта таъсир қилмасдан қолмайди. Оиладаги муҳтимой соғломлигига, унинг ижтимоий ҳимоясига оила бошқилари қанчаллик масъул бўлса, бунда маҳалла вакилларининг эътибори ҳам ундан кам эмас. Чунки юртимиз тинчлигини мустаҳкамлашда, ёшларимизнинг келажакда баркамол воёга етишларида маҳалланинг ўрни беқиёс. Шу ўринда маҳалламиз қароларимиз меҳнат қилиш шарт. Бундан ташқари, фабрикада тайёрланаётган маҳсулотларнинг нафақат ички бозоримиз, балки хорижий давлатларга жўнатилаётгани кишига қувонч бадишлайди. Хуллас, бундай ишларни кўриб, кўксингда фахр, мағрурлик туйғусини туюсан киши.

Маҳаллатимиз раҳбари куни кеча Тошкент шаҳрида олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари билан танишаркан, мазкур ишоотларда бўлди. Президентимиз таширлари давомида бундай ёруғ ва шинама масканларни бунёд этишдан мақсад соғлом авлодни камол топтиришди, деб таъкидладилар.

Хақиқатан ҳам эртанги куннинг чароғон бўлиши келажак авлодларга боғлиқ. Уларнинг баркамоллиги йўлида қайғуриш эса ўзини таниган миллат, ўз эртасини ўйлаган Ватан учун энг муҳим вазифа ҳисобланади. Юртимизда бу ҳақиқатнинг давлат сиёсати даражасига кўтарилгани барчамиз учун қувонарли ҳол.

Қўчқор НОРҚОБИЛ, Дилшод УЛУҒМУРОДОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбирлари.

Маълумки, шу кунларда мuddатли ҳарбий хизматнинг белги-ланган мuddатларини ўтаб бўлган фуқароларни хизматдан бўшатиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Қучларига қақриш ишлари бошлаб юборилган. Биз яқинда пойтахтимизнинг Собир Раҳимов тумани мудофаа ишлари бўлимида бўлиб, қақриув қандай кетаётганиги билан танишидик.

Эътибор - қизиқишга ундамоқда

Қақрилувчиларни оралаб ўтар эканмиз, бир отахон эътиборимизни тортиди. Танишиб олдик. "Тараққиёт" маҳалласи оқсоқоли Маҳамат ота Алимов эканлар. "Салкам етти йилдан бундан маҳалла оқсоқолиман. Айниқса, кўйинги йилларда миллий армияда кечаётган ислохотлар сабаб йиғитларда ҳарбий хизматга қизиқиш ортган. Маҳалла посбонлари орқали қақриув қозғонини етказганимиз ҳамано мудофаа ишлари бўлимига ошиқишди. Ҳарбий хизмат чин маънода шарафга, фахрга айлиниб борапти. Урни қолганда айтсам. Би-ласизларни, ҳатто, қиз узатадиган оилаларнинг айримлари олдимга келиб, қуёвликка номзоднинг армияда хизмат қилган, қилмаганлиги билан қизиқишди. Бу нимадан далолат? Бу армиянинг ҳаёт мактаби эканлигини, унда бурчини ўтаган йиғит мустақил ҳаётга ҳам тайёрлигини одамларимиз англаб ета бошлаганларидан дарак." Отахон билан яна кўп сўхбатлашдик. Маҳалла фаоллари билан йиғитларни армияга қузатиш, тантанали кутиб олиш борасида ҳам зўр хаяжон билан сўзлади у киши. Бизни беш-фарқ қолдирмаган жиҳати шу бўлдики, бу отахон миллий армияда кечаётган ислохотлардан бохабар ва ўзи ҳам бу жараёнга баҳоли қудрат улуш қўшишга интилоқда.

Туман мудофаа ишлари бўлими қақриув пункти жорий йилда, аниқроғи, Қуролли Қучларимизнинг 14 йиллик тўғрида замонавий андозлар асосида таъмирланиб, фойдаланишга топширилди. Файзли, юқсак талабларга жавоб берадиган ва бинода айни пайтда иш қизғин.

Қақриув бошланганидан олдин туман ҳокимлиги билан жадавъл тузиб, маҳалла-ларда йиғинлар ўтказдик. - дейди қақриув бўлимидаги бошлиғи подполковник Абдухалим Юлдошев. - Унда қақрилувчи, ота-онаси, участка ноэри, маҳалла фаоллари ҳамда даволловчи шифокорлар иштирок этишди. Бундай йиғинлар эса бизга қақрилувчилар ҳақида тўлиқ ва ҳолис маълумот олишда ақсотмоқда. Бу борада Маҳид Абдуллаев оқсоқолик қилаёт-

ган "Қорасарой" маҳалласида, Абдумавлон Рискиев оқсоқолигидаги "Мискин" маҳалла-ларида қақрилувчилар билан олиб борилган кенг тушунтириш, тарғибот-ташвиҳот ишларини таъкидлаб ўтиш мумкин.

Қақрилувчилар-бўлғуси Ватан ҳимоячиларини ҳам сўхбатга қорлаймиш. "Иброҳим ота" маҳалласидан келган қақрилувчи Акмалбек Одилов спортчи экан. Болалигидан қаратса билан шуғулланган, кўк белбоғ соҳиби. Етти

Шу ўринда яна бир янглиқни айтишни жоиз топдик. Зеро, бу ҳам бўлажак ҳарбийларимиз учун жуда муҳим. Яъни, яқинда Республика мудофаа вазирлигининг ташаббуси билан "Армия ҳаёт мактаби" деб номланган, мuddатли ҳарбий хизматчиларга мўлжалланган еслатма чоп этилди. Таъкидлаш керакики, Қуролли Қучларимиз Олий Бош Қўмондонлиги - мамлакат Президентли томонидан онаюрт посбонлари қаратилган устувор эътибор, бу борада амалга оширилаётган изчил ислохотлар миллий армиямизни ёшларимизнинг иродасини тоблайдиган, уларга оилада, зийл масканда олиб улғурмаган билан тарбияни ўргатадиган, ўз Ватанига, халқига садоқат, жасорат ва матонат мактабига айлантироқмоқда. Биз сўз юритаётган еслатма ҳам бу борадаги эзгу саяё-харакатларнинг навбатдагиси бўлди. Негаки, ундан давлатимиз мадҳияси, ҳарбий қасамед, Қуролли Қучларимизнинг ташкил топиши, унинг ҳуқуқий пойдевори, мудофаа соҳасидаги сиёсати, ислохотлар билан боғлиқ маълумотлар, мuddатли ҳарбий хизматчиларга яратилган имтиёзлар, уларнинг Умум-ҳарбий Низомилар билан белги-ланган ҳуқуқ ва мажбуриятлари қабиладан ўрин олган. Албатта, еслатмани ўқиган ҳар бир ўғлон миллий армиямиздаги ислохотлар мазмун-маънасини тўғри англаб, ўз ҳақ-ҳуқуқларини, мажбуриятларини билиб олади. Бир сўз билан айтганда, ёндафтарча шаклида чоп этилган еслатма аскарнинг доимо ёнида қриб, унга маслаҳат бўлади, деб айтмоқда.

У. ДИЛШОДОВ, А. САФАРОВ.

Сирдарё томонларда

Саховат кўрсатилди
Сардоба туманидаги "Сардоба сайқали" фермер хўжалиги "Қўлқувар" қишлоқ фуқаролар йиғини худудда яшовчи Ширингул Умаровага саховат кўмағи сифатида бир бош қорамол ажратиб берди.

Шунингдек, тумандаги "Қорабодол" фермер хўжалиги фуқаро Б.Тўхтаевга бузоқли сизир, Қўрғонтепа қишлоқ фуқаролар йиғини ходимлари эса Жумабой Урозов хонадонига қорамол етаклаб келишди. Тумандаги "Али Аббос", "Асрор бобо", "Сайхон Ватан" фермер хўжаликлари томонидан берилган қорамоллар тўғрисида Кўчқор Мусаев, Майрам Нуралиева, Носир Маҳаматовлар қорвали бўлишди.

Иш керакми? Муаммосиз
Гулистон шаҳридаги Олим Ҳўжаев номили вилоят мусика драма театри ҳовлисида "Бўш иш ўринлари ва вакант лавозимлари" ярмаркасида Гулистон шаҳридаги 43 та ташиқилот 261 та бўш иш ўринлари билан қатнашдилар.

Шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бўлими, шаҳар прокуратураси ва "Камолот" ЕИХ шаҳар Кенгаши уюштирган мазкур тадбир чоғида мурожаат этган 227 ишсиз рўйхатга олиниб, улардан 40 нафари турли ташиқилотларга ишга жойлаштирилди.

Шомурод ХОЛМУРОДОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Кези келганда таъкидлаш керак, қорва хариди ва қорвачилик маҳсулотлари ишлаб қақриши бўйича эҳтиёжманд оилаларга микрокредит беришнинг ижобий тажрибаси бизда шаклланган. Масалан, биргина 2005 йилда Фарғона водийсининг чекка, тоғли ҳамда чегарада шўш қишлоқ туманларида ушбу мақсадларга бандлик жамғармасидан 5,5 миллион сўмдан ортиқ микрокредитлар ажратилди. Натижанда 10 миңдан ортиқ кам таъминланган оилалар даромадларини ошириб, 20 миң киши ишли бўлди. Бу ҳазилкам гап эмас, албатта. Худди шундай тадбир жорий йилда ҳам давом этди. Чунки, сўз юритаётганимиз 308-сонли қарорда серферанд ва кам таъминланган оилаларга ҳоимийлик кўмағи-

Республикамиз Президентининг "Шахсий ёрдамчи, дехқон ва фермер хўжалиқларида қорва молларни кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори халқимизни қувонтириб юборди. Соҳа мутахассислари эса ушбу муҳим ҳужжатни тарихий қарор, дея эътироф этишаёттир.

Тўғри, бугун бозорларимизда гўшт ва гўшт маҳсулотлари сероб. Қорва бош сониям оз эмас. Маълумотларда келтирилшича, 2005 йилда мавжуд қорва сонини 6027,5 миңг бош бўлган. Бироқ, бу имконият даражасида эмас. Қарорда таъкидлангандек, шахсий ёрдамчи, дехқон ва фермер хўжалиқларида қорва моллари бош сонини кўпайтириш имкониятларидан етарлиқ фойдаланилаётгани йўқ. Масалан, қорвачилик маҳсулотларини етиштиришда аҳоли бандлиги муаммолари тўлиқ ечилмаган, қорамол боқиш билан шуғулланувчи аҳолига сервис хизмати кўрсатиш бўйича инфратузилма суст ривожланган, уларни молиявий қўллаб-қувватлаш етарли даражада ташкил этилмаган, микрокредитлаш тизими яхши йўлга қўйилмаган.

Мазкур қарор ушбу муаммоларни ечишда, демакки, қорвачиликни жадал ривожлантиришда зарур ҳуқуқий ва иқтисодий шартларни яратиш беради. Бу, биринчи галда, қишлоқ жойларда бандлик муаммосини ҳал этишда қўзғатлашаёттир. Яъни, эндиликда шахсий ёрдамчи, дехқон ва фермер хўжалиқларида қорамол боқиш ва қорвачилик маҳсулотлари етиштириш билан шуғулланувчиларга меҳнат дастураси очилиб, юригилди. Шунга мувофиқ, бандликнинг бу шакли пенсия ёшга етган, фуқароларга пенсия таъминоти ҳуқуқини беради.

Қарорда 2006-2010 йилларда қорамоллар бош сонини 8450 миңг бошга етказиш кўзда тутилган. Бу 2005 йилга нисбатан 140,2 фоизга ўсмиш демақидир. Шу йиллар оралиғида қорамол сотиб олиш мақсадида 158 миллиард сўм имтиёзли кредит ажратилди. Бунда маҳалла кўмиталарининг қафиллиги билан фуқароларга тижорат банклари томонидан имтиёзли, мақсадли кредитлар ажратишнинг соддалаштирилган тартиби жорий қилиниши алоҳида аҳамиятга эга.

Қорамолларнинг қаммақсиз бўлиб қолганлиги айтилмоқда. Бу галда жон бор, албатта. Чунки қорамолларнинг бош сонини ўсган билан, улардан олинажак маҳсулот микдори пастлигича қолганлиги кишини мулоҳазага қорлайди. Тўғри, бугун 30-40 литр сўт берадиган говмушлар ҳам йўқ эмас. Аммо қишлоқ жойлардаги сизирларнинг сўти 3-4 литрдан ошмаётганлиги ҳам айни ҳақиқат. Нега? Соҳа мутахассислари

Бундан ташқари, жазони ўташ муассасаларидан доимий яшаш жойларига қайтиб келган шахсларни ҳисобга олиш, иш билан таъминлаш, ёлғиз, ёрдамга муҳтожларни ногиронлар ва қариялар уйларига жойлаштириш борасида ҳам қатор ишлар олиб борилади. Масалан, мана шундай шахсларнинг 3439 нафарига 181 миллион сўм микдорига моддий ёрдам кўрсатилди. Иш сўраб тегишли идораларга мурожаат қилган 2748 нафар фуқаронинг 2114 нафари ишга жойлаштирилди. Тиббий ёрдамга муҳтожларга эса стационар ва амбулатор тарзда хизматлар кўрсатилган.

Бироқ, шу ўринда таъкидлаб ўтиш жоизки, амнистия тўғрисидаги қарорнинг ижросини бажариш жараёнида айрим манзил - колонияларда бир неча қонунбузилиш ҳолатларига ҳам йўл қўйилганлиги аниқланди. Албатта, бу каби ҳолатларни бартараф этилиши учун зарурий қоралар қўрилди. Хуллас, мамлакатимизда аънавий тарзда давом этиб келаётган ва ўз ижросида ғамхўрлик, бағрикенглик, кечиримлик қада эзгу тушунчаларни қамраган ушбу умумий афв жорий йилда ҳам қанча- қанча хонадонларга қувонч, дилларга таскинлик беради.

Энг муҳими, бундай эътибордан, берилаётган имкониятдан тўғри хулоса чиқара билишда. Аслида ушбу қарор ва у орқали амалга оширилаётган ишлар замирида ҳам шу му- жассам.

Д. МУРОДОВ ёзиб олди.

Бундан ташқари, жазони ўташ муассасаларидан доимий яшаш жойларига қайтиб келган шахсларни ҳисобга олиш, иш билан таъминлаш, ёлғиз, ёрдамга муҳтожларни ногиронлар ва қариялар уйларига жойлаштириш борасида ҳам қатор ишлар олиб борилади. Масалан, мана шундай шахсларнинг 3439 нафарига 181 миллион сўм микдорига моддий ёрдам кўрсатилди. Иш сўраб тегишли идораларга мурожаат қилган 2748 нафар фуқаронинг 2114 нафари ишга жойлаштирилди. Тиббий ёрдамга муҳтожларга эса стационар ва амбулатор тарзда хизматлар кўрсатилган.

Бироқ, шу ўринда таъкидлаб ўтиш жоизки, амнистия тўғрисидаги қарорнинг ижросини бажариш жараёнида айрим манзил - колонияларда бир неча қонунбузилиш ҳолатларига ҳам йўл қўйилганлиги аниқланди. Албатта, бу каби ҳолатларни бартараф этилиши учун зарурий қоралар қўрилди. Хуллас, мамлакатимизда аънавий тарзда давом этиб келаётган ва ўз ижросида ғамхўрлик, бағрикенглик, кечиримлик қада эзгу тушунчаларни қамраган ушбу умумий афв жорий йилда ҳам қанча- қанча хонадонларга қувонч, дилларга таскинлик беради.

Энг муҳими, бундай эътибордан, берилаётган имкониятдан тўғри хулоса чиқара билишда. Аслида ушбу қарор ва у орқали амалга оширилаётган ишлар замирида ҳам шу му- жассам.

Д. МУРОДОВ ёзиб олди.

Ғамхўрликнинг амалий ифодаси

Мамлакатимиз Юқори палатаси - Сенат томонидан ўтган йилнинг иккинчи декабрида жорий этилган "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг ўн уч йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги қарори ҳаётида билиб-билмай католикларга йўл қўйган, адашиб турли қинғирликларга аралашиб қолган инсонлар учун муҳим бир имконият бўлди.

Чунки айнан шу қарор тўғрисида миғлаб фуқаролар оила-си бағрига вақтидан илгарироқ қайтди. Қолаверса, ушбу қарорда уларнинг келгусидаги тақдир ҳам тегишлича белгилаб қўйилганки, бунинг натижасида кўпгина шахслар жамият учун фойдали меҳнат билан банд этилдилар. Жойларда уларга зарур бўлган моддий, маънавий ҳамда тиббий ёрдамлар курсатили борадида талайгина амалий ишлар бажарилиди.

Қарорнинг ижросини тўлиқ таъминлаш учун белгиланган уч ойлик мuddатда жами қирқ уч миң нафардан зиёд шахсга амнистия тўғрисидаги қарор ва ижро

Узбекистон Бош прокуратурасининг Суд қарорларини ижро этишда ва қамоққа олинганларни сақлашда қонунларга риоя этилиши устидан назорат бошқармаси қатта прокурори Ражаббой Каримов. - Уларнинг йигирма саккиз миң нафаридан ортиқроғи жинсий жавобгарликдан ва жинсий жазодан озод этилганлар бўлса, тўрт миң нафардан зиёдроғи озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ жазони ўтаётган, тергов ҳисобналарига сақланаётганлардир.

Маълумки, қарорда биринчи марта жиноят содир этган аёлларга, 18 ёшга етмаганларга ҳамда 60 ёшдан ошган қарияларга амнистия актини қўллаш дастлабки вазифалар сифатида белгилаб қўйилган эди. Унинг ижросини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилди ва бунинг натижасида уч миңга яқин аёллар, олти юздан ортиқ ўн саккиз ёшдаги маҳбуслар, икки юзга яқин қария эркаклар мuddатидан олдин жазо ўтаётган жойлардан бўшатилди.

Экспертлик оқсоқиди, биринчи марта ижтимоий ҳавфи қатта ёки унча оғир бўлмаган жиноят содир этган ўн бир миңдан зиёд шахсга қарорнинг иккинчи банди татбиқ қилинди.

Қарорнинг учинчи бандига асосан тўрт юздан ортиқ шахс жазони ўташга тўсқинлик қиладиган оғир касалликка чалинган, биринчи ва иккинчи гуруҳ ногиронлари, деб топилди. Сил касалининг актив формаси билан оғирган уч юзга яқин инсон жазодан озод этилиб, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг махсус шифохоналарига жойлаштирилган. Улар учун етарли шарт-шароитлар яратилган.

Ун тўрт миң нафардан кўпроқ маҳбусга эса қарорнинг олтинчи банди қўлланиб, уларнинг ўтмайла қолган жазо мuddати тегишли тартибда қисқартирилди.

Бундан ташқари, жазони ўташ муассасаларидан доимий яшаш жойларига қайтиб келган шахсларни ҳисобга олиш, иш билан таъминлаш, ёлғиз, ёрдамга муҳтожларни ногиронлар ва қариялар уйларига жойлаштириш борасида ҳам қатор ишлар олиб борилади. Масалан, мана шундай шахсларнинг 3439 нафарига 181 миллион сўм микдорига моддий ёрдам кўрсатилди. Иш сўраб тегишли идораларга мурожаат қилган 2748 нафар фуқаронинг 2114 нафари ишга жойлаштирилди. Тиббий ёрдамга муҳтожларга эса стационар ва амбулатор тарзда хизматлар кўрсатилган.

Бироқ, шу ўринда таъкидлаб ўтиш жоизки, амнистия тўғрисидаги қарорнинг ижросини бажариш жараёнида айрим манзил - колонияларда бир неча қонунбузилиш ҳолатларига ҳам йўл қўйилганлиги аниқланди. Албатта, бу каби ҳолатларни бартараф этилиши учун зарурий қоралар қўрилди. Хуллас, мамлакатимизда аънавий тарзда давом этиб келаётган ва ўз ижросида ғамхўрлик, бағрикенглик, кечиримлик қада эзгу тушунчаларни қамраган ушбу умумий афв жорий йилда ҳам қанча- қанча хонадонларга қувонч, дилларга таскинлик беради.

Энг муҳими, бундай эътибордан, берилаётган имкониятдан тўғри хулоса чиқара билишда. Аслида ушбу қарор ва у орқали амалга оширилаётган ишлар замирида ҳам шу му- жассам.

Д. МУРОДОВ ёзиб олди.

Фаровонлик манбаи

Муносабат

буни насли молларнинг қамайиб кетганлиги билан боғламоқда. Демак, қорва бош сонини ошириш баробарида уларнинг маҳсулдорлигини кўтариш ҳам долзарблик касб этаёттир.

Салтанат хазинаси

Маълумки, солиқ давлат хазинасининг асосий даромад манбаидир. Солиққа тортиш — барча даврларда мамлакат сибсатининг устувор вазифаси бўлиб, унинг адолат тамойиллари асосида юритилиши мамлакатнинг ривожланишига замин яратган.

Бобокалонимиз Амир Темуру буюк давлат тузар экан, доимо солиқ сибсатини тўғри, ҳаққоний юритишга ҳаракат қилган. Сохибқирон мамлакатни юксалтириш, обод этиш, хавфсизликни таъминлаш мақсадида мамлакатдан мол-хирож олишни йўлга қўйишда аввало, кишиларнинг имкониятидан келиб чиқиб тўлов белгилашга аҳамият берган. Солиқ солиш орқали раиятнинг хонавайрон қилиш давлат хазинасининг камбағаллашишига олиб келади, — дейилади "Темур тузуклари"да. — Ҳазинанинг камайиб қолиши эса сипоҳнинг тарқалиб кетишига сабаб бўлади. Сипоҳнинг тарқалиши, ўз навбатида, салтанатнинг қулисизлишига олиб боради".

Шу боис Сохибқирон суларига одамлар хайрихоҳ бўлишган ва у салтанат мустақамлиги, аҳолининг фаровон ва тинч яшашига эриша олган.

Амир Темуру ҳар бир ўлкага уч ваазир тайинлаган. Булардан бири Бевосита солиқ ишларига масъул бўлган. Солиқ олиш билан шуғулланувчи ваазирнинг асосий вазифаси — аҳолининг ҳосил ва даромадларини ҳисобга олиш, улардан олинган солиқларнинг ундирилишини кузатишдан иборат бўлган ва улар бу ҳақда доимо Амир Темуруга ҳисоб бериб туришган.

Бу даврда мол-хирож ҳосил олишда аҳолининг ҳосил ва даромадларини ҳисобга олиш, улардан олинган солиқларнинг ундирилишини кузатишдан иборат бўлган ва улар бу ҳақда доимо Амир Темуруга ҳисоб бериб туришган.

Амир Темурунинг амрига мувофиқ бирор бир киши сарфони ўзлаштирса, ер ости сувларини тортиб чиқариш унинг ҳосилига (кориз) курс, хоҳлаган миқдорда солиқ тўлаган. Учинчи йили эса улардан амалдаги қондиларга тўла риязи қилган ҳолда солиқ олинган.

Амир Темуру ҳукмронлик қилган вақтларда хароб бўлиб ётган эгасиз ерлар давлат даромадлари ва ерлари билан шуғулланувчи олий мансабдорлардан иборат ҳайбат томонидан обод қилинган. Агар бундай ерларнинг эгаси бўлсаю уни ўзлаштиришга қурби етмаса, унга турли асбоблар ва керакли нарсалар бепул берилар эди.

Буюк хонхир Амир Темуру даврида жорий қилинган адолатли солиқ сибсати юрт ободлиги учун хизмат қилди. Салтанат хазинаси бойиди, раият фаровон ҳаёт кечирди, мамлакатнинг мувофак салотиқ ортиди. Фуқаролар

унумдорлигига қараб белги-ланган. Хусусан, суғориладиган ердан олинган ҳосил учга бўлиниб, икки хиссаси раиятга, бир хиссаси салтанат хазинаси учун олинарди. Агар солиқ тўловчи солиққа олинаётган ҳосилни ўзига олиб қолиб, унинг ўрнига нақд пул тўлаш истагини билдирса, бунга йўл қўйиларди. Бу ҳолат кўпинча тақдорланиб турган. Чунки ҳосил пишиб етилгач, бозорларда арзончилик юзага келган. Солиқ эса галланнинг шу давридаги нархига мувофиқ белги-ланган.

Солиқ тўлашнинг бир неча усуллари бор эди, раият қайси бирини афзал билса, шу усул қўлланилган. Жумладан, ҳосилнинг учдан бирини бериш ёки жариб (958 квадрат метр ҳажмдаги ер) системаси асосида мол-хирож тўлашган.

Сохибқирон замонасида қалъа фойдасига бериладиган тортиқ, деб номланган солиқ тури ҳам мавжуд бўлиб, бу жуда кам миқдорни ташкил этган. Жон солиги, қасб-хунардан эриндан ҳамда ўтлоқ ва сувлоқдан олинган солиқ, миробона, хонашумар (уй боши солиги), аворизот (факуллода солиқ) солиқларини тўлашда қадимдан келган тартиб-қоидага амал қилинарди, бундай тўловларга қўнмаган кишилар, Темуру таъбири билан айтганда, "бори бўлганча", яъни солиқ тўловчи қанча миқдорда тўлашга рози бўлса, шунча солиқ олинган.

У пайтда шулардан бошқа бидан солиқ турлари бўлмаган. Сохибқирон бобомиз бирор мамлакатни фатҳ этган, шу мамлакат аҳолисининг яшаш ва меҳнат қилиш шароитини яхшилашга алоҳида эътибор берибди. У бошқа фотихларга ўхшаб, босиб олинган давлат аҳолисини талашга, хонавайрон қилишга ҳеч қачон йўл қўймаган. Борди-ю солиқчи мол-хирож ундириш учун солиқ тўловчининг ҳузурига келса, у фақатгина яхши сўз билангина муомала қилиши кундада белгилаб қўйилган.

Шубҳасизки, ҳар қандай вазиятда ҳам солиқ тўловчини қалтаклаш, уриш-сўқиш, банди этиб, занжирлаш мумкин бўлмаган. Хирож экиндан олинган ҳосилга ва ернинг

боғ-роғлар барпо қилса ёки хароб бўлиб ётган ерларни экин майдонларига айлантирса, биринчи йили у ҳеч қандай солиққа тортилмаган. Иккинчи йили улар ўз розилиги билан ихтиёрий равишда экиннинг мол-хирож бериш имкониятига эга бўлидилар ва солиқ миқдорининг қўлиги-дан азият кечувчилар буткул камайди.

Сохибқирон даврида иккинчи экиндан, у қузги, баҳорчи, қишки, ёғи деҳқончилик бўлишидан қатъи назар, солиқ олинмаган. Манбаларда қайд этилишича, Амир Темуру жангларда эришган катта ғалабалари, баъзан қуроқчилик, тошқин ва шу каби муносабатлар билан бутун-бутун ўлка аҳолисини бир неча йиллик солиқлардан бутунлай ёки қисман озод этган. (Айни пайтда республикамизда ҳам солиқларда хилма-хил имтиёз турлари мавжуд. Бу имтиёзларни биз уч гуруҳга бўлишимиз мумкин: солиқдан батамом озод этилувчилар; солиқдан қисман ва вақтинча озод этилувчилар; солиққа тортилган фойда (даромад) базасини камайтириш.)

Амир Темуру солиқ солиш ва ундиришда адолатли тамойилларни яратди, десак хато қилмаймиз. Шунингдек, мол-хирож йиғишда аҳолига қулайлик яратиш ва солиқ миқдорини муттасил равиш-

да қайд этилади, кўпинча руҳий жароҳатланиш кўрқувдан келиб чиқиши мумкин. Бу тиббиётда равог posttrauma — тунги кўрқув, дейилади. Кечаси бесаранжом, нимадандир каттиқ чўчиб ўйғонувчи болаларни руҳий шифокорлари тавсияси ва назоратида даволатиш лозим.

Авалло, болаларни ҳеч қачон кўрқитмаслик керак, айниқса, тунда. Акс ҳолда, тунги кўрқув касалига чалиниши мумкин. Уларнинг осуда ухлашлари учун шароит яратилса, касаллик олди олинади. Боланинг уйқуси тинимли бўлиши учун оддий, сингалган, беозор амаллардан фойдаланиш ҳам маълум даражада ижобий таъсир кила олади.

Уйқу олдида унга ярим чой қошиқ миқдорда асал берган маъқул. Бола ухлайдиган болмиш ичига ёхуд тагига бироз қулмоқ (хмел) қўйилса, уйқуси тинч ўтади.

Икки ош қошиқ миқдорда майдаланган лимоноти устига 2 стакан қайноқ суу қўйлади. Дамлама ўз тафти билан совиғач, шарбати сузиб олинади ва кун мобайнида озоддан ичириб турилади. Бундай амал тинчлан-тирувчи ва уйқу элитувчи безозор омил ҳисобланади.

Бир чой қошиқ миқдорда шивит (укроп) уруги устига 1,5 стакан қайноқ суу солиниб, дам едрилилади. Шарбатидан бир қултумдан ичиб турилади (суткалик меъёр).

Бесаранжом болани онаси чап кўкрагига ёндоштириб ётса, гўдакнинг уйқуси тинчроқ ўтади.

Бола ётиш олдида сархил судтан ичса, уйқуси сокинлашади.

Манбаларда келтирилишича, деразаларга қора парда тутиб қўйилса, уйқу ҳаловатли ўтар экан.

Бола уйқусида безовталанса...

Бола уйқусида безовталанса... да қайд этилади, кўпинча руҳий жароҳатланиш кўрқувдан келиб чиқиши мумкин. Бу тиббиётда равог posttrauma — тунги кўрқув, дейилади. Кечаси бесаранжом, нимадандир каттиқ чўчиб ўйғонувчи болаларни руҳий шифокорлари тавсияси ва назоратида даволатиш лозим.

Ложуварда гулли бинафша

Баҳор даракчиси бўлган бинафшанинг ҳам хосиятлари бисёр. Чунки бинафша, айниқса, унинг илдизидан тайёрланган қайнатма ўлка касалликларидан изтиробли йўталда, шунингдек, кўйўталда фойдали ўсимлик ҳисобланади.

Бундан унун 2 г бинафша илдизига 200 г суу қўйилиб, 15 дақиқа енгил алангада қайнатилади. Тайёр бўлган шарбатдан ош қошиғида 2-3 қошиқдан кунинга 3 маҳал ичилади. Муртақ безларнинг яллиғланиши, грипп хасталик-

ларида қайнатма билан оғиз чайилади. Шу билан бирга бинафша илдизларидан тайёрланган қайнатма буйрак ҳамда қовуқдаги тош ва қумларни эриштишда ҳам ижобий натижа беради. Бинафша гул барги ва бандининг шарбатида 3 мисқол (1 мисқол 4,25 г) шаккар қўшиб истеъмол қилинса, одам сафродан халос бўлади, ичакларнинг фаолияти яхшиланади, йўтал йўқолади. Айни баҳор палласида ҳовлида бир "бўйра" жойингиз бўлса, қузга гулгунлик бағишловчи гулу чечаклар қатори-

да камайтириб бориш тамойилларига қаттиқ рияз қилинарди.

Амир Темуру замонасида ту-таш минтақаларда йирик боқхоналар барпо этилди. Боқхоналарнинг вазифаси мамлакатга кириб келаётган ёки олиб чиқиб кетилаётган маҳсулотлардан бож олишдангана иборат бўлиб қолмай, балки мамлакатга келувчи ва кетувчиларнинг хавфсизлигини таъминлашдан иборат бўлган. Бунинг учун бевосита боқхоналар билан ҳамкорликда ишловчи хавфсизликни таъминловчи махсус қисмлар ташкил этилган.

Шуни таъкидлаш жоизки, Сохибқироннинг солиқлар миқдорини камайитириши мамлакат хазинасининг ҳам камайиб қолишига олиб келмаган. Чунки доимо фатҳ этилган мамлакатлардан ўлка сифатида келтирилган мол-мулклар, қазиб олинган нодир металллар, олтин, қумуш ва бошқа бойликлар тинимсиз келиб турган. Булар мамлакатда даромад ва харажатлар мутаносиблигини таъминлаб боради.

Шуни таъкидлаш жоизки, мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг янги мустақил давлатлар орасида биринчиликдан бўлиб иқтисодиётни йирик миқёсда ислоҳ қилиш, солиқ сибсатига туздан ўзгартаришлар киритиш ва жамиятни янгилаш йўлига қадам қўйди. Тез орада миллий солиқ тизими барпо этилиб, солиқ қонунчилигининг яхлит тизими ишлаб чиқилди ва амалиётга киритилди. Солиқ қонунчилиги демократик тамойиллар асосида, энг муҳими, Амир Темуру давридагидек солиқ тўловчиларнинг имкониятидан келиб чиққан ҳолда жорий этилди. Солиқ тизимини малакали кадрлар билан таъминлашга ҳам жиддий эътибор қаратилди.

Ҳозирги кунда 10 та олий ўқув юрти солиқ ва солиққа тортиш иختисоси бўйича мутахассислар тайёрлаб бермоқда.

Хуллас, бугун Ўзбекистонда олиб борилаётган солиқ сибсати тўғри ва адолатли йўлдан кетмоқдаки, буни ҳатто ривожланган мамлакатлар ҳам тани олмоқда, кези келганда, бизда жорий этилган солиқ тизимининг айрим жиҳатларини ўз қонунчилигига киритмоқда.

Фотима ПРИМОВА, Тошкент Давлат Техника университети ўқитувчиси, фалсафа фанлари номзоди, доцент.

SPORT O'LAMIDA

Кураш — Осиё "тахти" учун

Вакилларимиз эркин ва юнун-рум кураши бўйича Осиё чемпионатида иштирок этиш учун Алматига жўнаб кетишди.

Юнун-рум кураши бўйича Ватанимиз ша-рафини Комил Фаткуллин мураббийлиги остида Акбар Қўзиёв (55 килограмм), Баҳодир Ҳасанов (60 килограмм), Раъшан Рўзуюлов (66 килограмм), Жаҳонгир Мўминов (74 килограмм), Денис Здориков (84 килограмм) ҳамда Абдумалик Алиев (86 килограмм)лар химоя қилишди.

Эркин кураш бўйича эса вакилларимиздан Жонибек Қодиров (55 килограмм), Фарход Ҳасанов (60 килограмм), Абдулла Амматов (66 килограмм) ва Артём Присяжнюк (74 килограмм)лар гиламга чиқишди. Айни пайтда уларга таникли мураббий Владимир Орлов устозлик қилмоқда.

Ҳали б совиндорлар 10 апрел кунини маълум бўлади.

"Натижамиз ёмон эмас"

Россиянинг Санкт-Петербург шаҳрида бадиий гимнастика бўйича "Санкт-Петербург марраида" халқаро мусобақаси бўлиб ўтди.

Ушбу мусобақа бизга апрел ойининг сўнги кунларида Нижний Новгород шаҳрида ўтказилган Жаҳон кубоги баҳслари учун тайёргарлик вазифасини ўташи керак эди, — дейди бадиий гимнастика бўйича Ўзбекистон терма жамоаси мураббийи Людмила Поливанова "Uzreport.com" интернет сайтига берган интервьюсида. — Шу боисдан совинричи ўринлар учун ортиқча интиладик. Аммо спортчиларимиз ўзларига топширилган вазифаларни аъло даражада ундайлаш олишди. Жумладан, аяккали баҳсларда Зарина Муҳиддинова, Алёша Ашәева ҳамда Жамала Раҳमतова кучли ўликдан ўрин эгаллаб, бизнинг тўғри йўл тутганлигимизни исботлашди.

Италиянинг "Ювентус" жамоаси Лондоннинг "Арсенал" клубини қабул қилиб, нур-сиз дуранг қайд этди. "Хайбери" ўйинида 2:0 ҳисобида мағлубиятга учраган Фабио Капелло шогирдлари ярим финал остидада тўхтатиб қолдилар. Европа чемпионолар лигасининг 2005 йилги баҳслари ҳам "көкса синьора"га анчайин омадсиз келган ва улар айнан чорак финалда Англиянинг "Ливерпул" клубига имкониятни бой беришганди. Кейинчалик "Ливерпул" чемпионолар лигаси қўлибгани ҳам қўлга киритган эди.

Энди Европа чемпионолар лигаси ярим финал баҳсларида Италиянинг "Милан" клуби Испаниянинг "Барселона" жамоасига қарши тўп сурса, "Арсенал" (Англия) клуби яна бир Испания вакили "Вильярреал"га қарши майдонга тушади. Мазкур учрашувлар 18-19 ҳамда 25-26 апрел кунлари уй-меҳмон тарзида бўлиб ўтади.

Ҳасан ТОШХУҲАЕВ тайёрлади.

Маслаҳат

Бола уйқусида безовталанса...

Бола уйқусида безовталанса... да қайд этилади, кўпинча руҳий жароҳатланиш кўрқувдан келиб чиқиши мумкин. Бу тиббиётда равог posttrauma — тунги кўрқув, дейилади. Кечаси бесаранжом, нимадандир каттиқ чўчиб ўйғонувчи болаларни руҳий шифокорлари тавсияси ва назоратида даволатиш лозим.

Бола ётиш олдида сархил судтан ичса, уйқуси сокинлашади. Манбаларда келтирилишича, деразаларга қора парда тутиб қўйилса, уйқу ҳаловатли ўтар экан.

Cartoon titled "Рассом хандаси" (The artist's hand) showing a man thinking about a painting. Text: "КЕНИНГ АСТРАТ ЕЗИБ БЕРМАЙС... УЙҚУ, РАҲМАТ, УЗИМ ХАМ ҚУЙҚИЧИМАН..."

Advertisement for agricultural machinery. Text: "Ширкат ва фермер хўжаликлари раҳбарлари, боғ соҳиблари, тадбиркорлар диққатига! ПУРКАГИЧЛАР КЕРАКМИ? МА-РХ, АМАТ! "Ўзқишлоқмашхолдинг" компанияси таркибидаги "AGRIDIM" Ўзбекистон-Италия қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган олти хил — пахтачилик-боғдорчилик учун "VP-1" русули пуркагич-чангитгич, шунингдек "Кариола-С-100", "ОРПД-12/М", "Аида", "Леонора", "Асусена" пуркагичларига "Ўзстандарт" агентлигидан сертификатлар берилган. Улардан сажиз йилдан бери муваффақиятли фойдаланилляпти.

Advertisement for Trichogramma. Text: "Ширкат ва фермер хўжаликлари раҳбарлари диққатига! Трихограмма, олтинкўз, бракон энтомофаглари сотилади. Тошкент ўрмон хўжалиги галла, сабзавот, гўза ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари зараркундаларига қарши биологик курашишда қўлланиладиган трихограмма, олтинкўз ва бракон энтомофаглари маблаг ўтказиб ёки нақд пулга сотилиши маълум қилади. Манзил: Тошкент шаҳри, Бектемир тумани, Ж.Остонов кўчаси, 15-уй. Тел.: 192-97-62; 192-99-06.

Боксчиларимиз Бангкокда

Бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси Таиланд пойтахти Бангкокда таъкиллаштирилган аънанвий "Қирос кубоги" турнирида иштирок этмоқда.

Мумтоз наволар

Шаҳрисабзда Қарши шаҳрининг 2700 йиллиги ва Амир Темуру таваллудининг 670 йиллигига бағишлаб "Мумтоз наволар" мусикий кечаси ўтказилди. Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамда Қашқадарё вилояти ҳокими ҳамкорликда бирда пойтахтидан ташқир бу юрган таниқ арбоблари ва олимлар қатнашдилар.

Ўзбекистон халқ хофизини Улмас Саиджонов раҳбарлигидаги бир гуруҳ санъаткорлар намойиш этган концерт дастури йиғилганларда илиқ таассурот қолдирди.

Ю.БЕРДИЕВ

Table of advertisements for various services and products. Includes: "Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги 126-ўрта мактаб томонидан 2000 йили Мирзаев Умиджон Алишерович номига берилган О" Р-А № 887719 рақамли эттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.", "Тошкент тижорат ва тадбиркорлик касб-хунар коллежи томонидан 2003 йил 16 августда Халиев Абдурахим Абдумажид номига берилган Т №258073 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.", "Тошкент менежмент ва технологиялар коллежи томонидан 2005 йилда Мирзақулов Қасрамон Таджибаев номига берилган ҚНМ №074742 рақамли (руйхат рақами №883) диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.", "Тошкент қурилиш коллежи томонидан 1994 йили Саидов Тулқин Қурбанов номига берилган №088581 рақамли (руйхат рақами №165) диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.", "Утераний гос.ордер №10-02/3445 от 21.01.1993 г. права собственности Манликов Нурмухамед Ахметович на квартиру, считать недействительным.", "Биринчи Тошкент Давлат Тиббиёт институти (Тошкент Тиббиёт академияси) томонидан 1995 йилда Рахимов Алишер Абдуллаев номига берилган №086236 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.", "Ўзкимёсанот" Давлат акциядорлик компанияси жамоаси компания бош мутахассиси Гулнора Ташболтаевага умр йўлдоши Шавкат ТУШБОЛТАЕВнинг вафоти муносабати билан қўшув таъзия изхор этади.

Footer with contact information for various organizations and individuals. Includes: "Бош муҳаррир: Ўткир РАҲМАТ", "ТАХРИР ХАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Аяйат АДИЛОВ, Уктама БАРНОЕВ, Фахриддин КАЛОШОВ, Комилжон МАММАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ, Рафур ШЕРМУХАММАД", "МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агротехнология комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар", "ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими - 136-58-83, 136-56-25, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс - 133-44-43, 133-40-87", "ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси - 8-361-58-512-17, 22-35-753; Андижон - 8-374-22-234-08; Бухоро - 8-365-22-644-61; Жиззах - 8-372-22-906-34; Навоий - 8-436-22-60-525; Наманган - 8 - 369-41-234-23; Фарғона - 8-373-61-221-97; Самарқанд - 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё - 8-378-46-526-61; Сирдарё - 8-367-37-23-813; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-623-50; Қашқадарё - 8-375-22-517-65", "Реклама ва эълонлар матни учун бюуртмачи жавобгар: -тижорат мақола", "МАНЖИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй", "Навбатчи: Х.ТОШХУҲАЕВ, Саҳифаловчилар: Р.ЕДГОРОВ, А.САБОНОВ, Мусахих: М.БЕКИБЕВ", "Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан руйхатдан ўтказилган.", "Газета сешанба, пайшанба ("Хайт" олов), жума кунлари чиқади.", "Бюуртма Г-617, ҳажми 2 босма табоқ.", "Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.", "Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00. Адади - 17780.", "Газета тахририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.", "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5